

Sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Astrid Öfverholm,
astrid.ofverholm@regeringskansliet.se

Ert datum
2018-06-20

Er beteckning
M2017/03195/Me

Vårt tjänsteställe, handläggare
Viktor Lundborg, 0723881520,
Viktor.lundborg@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

**Yttrande på remiss Naturvårdsverkets redovisning av
regeringsuppdraget "Kategorisering av verksamheter och
åtgärder utifrån krav på miljökonsekvensbeskrivning"**

Försvarsmakten ska försvara Sverige och främja svensk säkerhet. Grunden för verksamheten ska vara förmågan till väpnad strid. Försvarsmakten bedriver, av regeringen ställt verksamhetsuppdrag, verksamhet som berörs av miljöprövningsförordningen och omfattas därmed av den redovisning som remissen hänvisar till. Försvarsmakten ställer sig positiv till syftet med utredningen. Dock anser Försvarsmakten att ett antal slutsatser måste beaktas och hanteras för att inte påverka Försvarsmaktens operativa förmåga och huvuduppgift.

Bakgrund

Naturvårdsverkets regeringsuppdrag, "Kategorisering av verksamheter och åtgärder utifrån krav på miljökonsekvensbeskrivning", syftar till att säkerställa att Sverige uppfyller MKB-direktivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt). Redovisningen innehåller förslag på vilka verksamheter som alltid ska anses medföra betydande miljöpåverkan och vilka som ska behövsbedömas från fall till fall. Naturvårdsverket bedömer att förslaget kan genomföras utan att miljöskyddet påverkas negativt.

Naturvårdsverket har lämnat förslag till förändring i följande författningar;

- 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966)

(VLU)

Postadress
Högkvarteret
107 85 Stockholm

Besöksadress
Lidingövägen 24

Telefon
08-788 75 00

Telefax
08-788 77 78

E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se/hkv

- 25 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
- 20 och 23 §§ förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter

Försvarsmaktens slutsatser

Övergripande slutsatser

Försvarsmakten tillstyrker Naturvårdsverkets förslag som syftar till att förenkla vid anmälnings- och tillståndprocesser samtidigt som miljöskyddet bibehålls, om följande slutsatser beaktas och hanteras.

Utifrån rådande omvärldsläge kommer Försvarsmakten verksamhet att öka både i omfång och intensitet under perioden fram till och bortom 2030. Försvarsmakten härleder detta till nu gällande försvarspolitiska inriktningsproposition för perioden 2016-2020 (Prop. 2014/15:109) som också beskriver Försvarsmaktens belastningsutveckling 2030. Sammantaget betyder detta att Försvarsmaktens utbildnings-, övnings- och insatsverksamhet förväntas öka under perioden. Det kan sannolikt innebära att Försvarsmakten kommer att inleda fler processer som rör anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter. Försvarsmakten vill därmed uppmärksamma att det finns en osäkerhet om att fler behovsbedömningar kan leda till längre handlingstider vid anmälnings- och tillståndsansökningar.

Förslag till ändringar i miljöbedömningsförordningen, kap 2.1, bör justeras avseende 6§ 9 där en viktenhet för bruttodräktighet anges. Bruttodräktigheten är enhetslös och beskriver volymenheten registerton, dvs. fartygets totalt inneslutna volym. Försvarsmakten vill uppmärksamma att bruttodräktighet används främst för handelsfartyg, medan örlogsfartyg benämns med displacement, dvs. fartygets undanträngda vatten, fartygets tyngd.

Särskilda slutsatser

- Bilaga 1 sid. 64:

Försvarsmakten anser att lagstiftaren med nuvarande lydelse i Miljöprövningsförordningen (MPF), är tydlig avseende att hamn för Försvarsmakten alltid ska omfattas av anmälningsplikt istället för tillståndsplikt. Detta påstående bygger dels på punkten 1 under 24 kap. MPF §1 *"Tillståndsplikten gäller inte 1. Hamn för försvarsmakten..."* och dels på § 2 i samma kapitel *"Anmälningsplikt C och verksamhetskod 63.20 gäller för fiskehamn eller hamn för Försvarsmakten. ..."*

Försvarsmakten anser att en förändring av prövningsnivån kräver en mer omfattande utredning. Havs- och vattenmyndighetens skrivelse (bilaga 3) behandlar inte denna fråga men för däremot resonemang om färjekajer. Försvarsmakten anser att örlogshamnar inte kan likställas med civila hamnar i fråga om hamnverksamhet. Prövningsnivån för dessa ändrades så sent som 2008 från B-verksamhet till C-verksamhet.

Införandet av en tillståndsplikt för samtliga av Försvarsmaktens hamnar som får anlöpas av fartyg med bruttodräktighet över 1350 skulle medföra ett flertal konsekvenser för Försvarsmakten.

En tillståndsplikt som alltid omfattas av betydande miljöpåverkan innebär en väsentligt förlängd provningstid till skillnad från de 6 veckor som provningstiden är för anmälningspliktig verksamhet. Försvarsmaktens återköp de senaste åren av hamnar och nyetableringar av hamnverksamhet är exempel på hur stor påverkan en förlängd provningsprocess skulle kunna få. Snabba förändringar i det politiska omvärldsläget innebär nya krav på Försvarsmakten vilket gör att det istället finns behov av förkortade provningsprocesser.

Utländska örlogsbesök är en annan verksamhet som kan påverkas negativt av förlängda handläggningstider. Konsekvensen kan i förlängningen bli att ambitionen att öka internationellt samarbete försvåras.

I motiveringen i bilaga 1 sid 64, § 2 anges "... får anlöpas av fartyg som är mer än 1350... ". Denna bestämmelse skulle kunna tolkas att omfatta mer än dagens örlogshamnar. Försvarsmakten anser därför att det ur sekretessynpunkt är mycket olämpligt att behöva tillståndspröva samtliga platser som får anlöpas av örlogsfartyg med bruttodräktighet över 1350. Det finns därför en fördel med att Försvarsmaktens hamnar utgör C-verksamhet eftersom dessa prövas av tillsynsmyndigheten Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM), som tillhandahåller möjligheter att hantera sekretessklassificerad information.

Örlogshamnar, liksom Försvarsmaktens övriga hamnar utgör sällan en solitär verksamhet på en plats utan omges av, interagerar med samt är beroende av flera andra miljöfarliga verksamheter. FIHM har specialkompetens avseende tillsyn och provning avseende flera av dessa verksamheter. FIHM har därför, enligt Försvarsmakten, bättre insikt och kännedom om den totala verksamhetsbilden varför det vore lämpligt att FIHM fortsatt prövar Försvarsmaktens hamnverksamheter.

Sammanfattning

Det är slutligen viktigt att Försvarsmakten bereds möjlighet att bedriva övning och utveckling av operativ förmåga även i framtiden. Utbildning, övning och insatsuppgifter medför olika typer av aktiviteter så som avfallshantering, möjligheten till skjut- och övningsfält, transporter av farligt avfall m.m. som i de flesta fall också sköts av Försvarsmakten. Den anmälnings- och tillståndspliktiga verksamhet som inte är Försvarsmaktens kärnverksamhet men utgör möjligheten att utföra vår kärnverksamhet vill vi kunna bedriva enligt gällande lagstiftning. Lagstiftning som förenklar det administrativa arbetet vid anmälnings- och tillståndprocessen utan att ge avkall på miljöskyddet tillstyrks av Försvarsmakten. Försvarsmakten vill dock understryka att osäkerheterna kring behovsbedömningar kvarstår såtillvida att framtida anmälnings- eller tillståndspliktiga processer,

tillståndspliktiga processer, kopplat till en utökad försvarsverksamhet, riskerar att förlängas och därmed negativt påverka verksamheten i form av längre ledtider. Bortsett från den totala bedömningen av ekonomiska/administrativa effekter kan specifika verksamhetsutövare påverkas mer eller mindre. Det hade därför varit önskvärt med en sektorsindeldad konsekvensanalys. Försvarsmakten vill också understryka att om den särskilda förändringen i bilaga 1 sid. 64 verkställs kommer den marina operativa förmågan att påverkas och får mer långtgående konsekvenser. Därför bör Försvarsmaktens hamnar ligga kvar som anmälningspliktig verksamhet som det beslutades senast 2008.

Beslut

Beslut i ärendet har fattats av Försvarsmaktens chef för Ledningsstaben, viceamiral Jonas Haggren. I beredningen av detta ärende har försvarsjurist Johanna Alterman, chef för miljöprövningsenheten Lina Weinmann och miljösamordnare för Marinbasen Pia Kamm deltagit.

I den slutgiltiga handläggningen har chef för totalförsvarsavdelningen Gabor Nagy, Försvarsmaktens hållbarhetschef Naznoush Habashian och hållbarhetsstrateg Viktor Lundborg deltagit. Sistnämnda tillika föredragande.

Chef Ledningsstaben

Sändlista

Miljö- och energidepartementet
Miljöprövningsenheten (avsett för Astrid Öfverholm)

För kännedom inom Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
(forsvarsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se)

För kännedom inom HKV

LEDS
LEDS STAB ÖB GD stöd
LEDS JUR (avsett för Johanna Alterman)
PROD MARIN
LedR MPE (avsett för Lina Weinmann)
MarinB (avsett för Pia Kamm)